

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropiacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieśniczej w Poznaniu

Rok II

23 marca 1946

Nr 12

Związki Zawodowe Pracownicze

Związki Zawodowe Pracownicze opierają swe istnienie i działalność na przepisach obowiązujących przed wojną do września 1939 r. Jakichkolwiek zmian w tym przedmiocie po wypędzeniu okupanta nie wprowadzono. Dekret z 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych obowiązywał w województwie warszawskim, łódzkim, kieleckim, wileńskim i zachodniej części białostockiego. Powstałe na tym terenie związki zawodowe mogły zakładać oddziały na terenie całej Polski. Według dekretu trzy osoby zgłaszające się u Głównego Inspektora Pracy mogą zarejestrować związek z prawem otwierania oddziałów na terenie całej Polski, a oddziały te rejestruje Obwodowy Inspektor Pracy. Dopiero dekret z dnia 8 stycznia 1946 r. (Dz. Ust. Nr 4) rozciągnął moc obowiązującą dekretu o pracowniczych związkach zawodowych na całą Polskę. Dekret z dnia 8. I. 46 r. wszedł w życie z dniem 13 marca 46 r. uchylając moc obowiązującą art. 59 prawa o stowarzyszeniach, który dotyczył związków zawodowych istniejących na podstawie dekretu z dn. 8 lutego 1919 r. Tym samym zniesione zostało odrębne ustawodawstwo obowiązujące dotąd w województwach zachodnich.

Manifest P. K. W. N., ani późniejsze dekryty lub rozporządzenia, nie zmieniają przepisów obowiązujących w przedmiocie pracowniczych związków zawodowych obowiązujących przed wrześniem 1939 r. Jak więc doszło do tego, że po wyzwoleniu Polski mamy tylko jednolite związki zawodowe, gdy przed wojną mieliśmy ich ponad 240 i 7 central związkowych?

Poprostu Rząd, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej nie rejestruje związków, o ile Centralna Komisja Związków Zawodowych w Warszawie nie wyrazi swojej zgody.

W zachodnich województwach, nie objętych dekretem o pracowniczych związkach zawodowych, wojewodowie też nie rejestrowali zgłoszonych nowo powstających zw. zawodowych.

Dekret o pracowniczych związkach zawodowych z 1919 r. przewiduje tylko dwa wy-

padki, na podstawie których Główny Inspektor Pracy może odmówić rejestracji (art. 8). Wypadki te są łatwe do uniknięcia tak, że trudno znaleźć podstawę prawną do odmowy rejestracji. Urząd zaś wojewódzki zachodnich województw zawsze mógł odmowę rejestracji oprzeć na art. 20 prawa o stowarzyszeniach, uznając, że stowarzyszenie (związek) nie odpowiada względem pożytku społecznego. Obecnie to ograniczenie odnośnie związków zawodowych przestało obowiązywać.

O ile chodzi o jednolitość pracowniczych związków zawodowych obecnie w Polsce, to decydującym czynnikiem jest tu tylko postawa świata pracy, który dąży do jednolitości związków zawodowych i stanowisko Rządu, który nie dopuszcza do powstania pracowniczych związków zawodowych nie łączących się w Centralnej Komisji Związków Zawodowych.

Istnienie odrębnych związków zawodowych o jakimś kierunku ideologicznym byłoby bezwzględnie, a związki takie nie odgrywałyby poważniejszej roli w dzisiejszych warunkach i wobec nastawienia czynników rządzących i politycznych. W rzeczy samej hamulec nakładany różnym grupom

społeczno pracowniczym utrudniający powoływanie drobnych związków zawodowych przez czynniki rządzące i polityczne, ma swoje dobre strony tak w odniesieniu do świata pracy, jak gospodarstwa narodowego i społecznego.

Schemat Centralnej Komisji Związków Zawodowych przewiduje istnienie 35 związków zawodowych branżowych na terenie całej Polski. Związki te wyłaniają jedno ciało centralne, reprezentujące je i koordynujące działalność wszystkich związków zawodowych pod nazwą „Centralna Komisja Związków Zawodowych” z siedzibą w Warszawie. Zarówno statuty poszczególnych związków zawodowych, jak i C. K. Zw. Zw. nie przewidują jakiegokolwiek kierunku ideologicznego.

Są jedynie związki o określonych zadaniach, dotyczących ogólnych interesów świata pracy. Są one bezpartyjne, lecz nie apolityczne. Obecne zwią-

W tym numerze:

Związki zawodowe pracownicze — Nowy dekret o podatku dochodowym — Nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego — Zmiany w ubezpieczeniach społecznych — Sprawa przydziału samochodów dla firm prywatnych — Ulga podatkowa dla centralnej kasy spółek rolniczych — Komitet Wlkp. Związków Zrzeszeń Kupieckich — Komunikat Związku Przemysłowców na woj. poznańskie — Komunikaty

W najbliższych numerach:

Nowy dekret o podatku dochodowym — Publiczna Gospodarka lokalami — Nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego — Księgowość u drobnego kupca — Zadania cechów rzemieślniczych. — Komunikaty

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel

ki zawodowe nie wyrzekają się wpływu na politykę gospodarczą i ogólną państwa, gdy wiąże się ona ściśle z interesami świata pracy. Ostatni kongres Związków Zawodowych, jaki odbył się od 18 do 21 listopada 1945 r. w Warszawie, podkreślił zasadę bezpartyjności związków zawodowych i wypowiedział się przeciw mieszaniu się partii politycznych do wewnętrznych spraw związków zawodowych, choć nie wyrzeka się współdziałania i współpracy z partiami politycznymi. Powstał więc w Polsce jednolity nowoczesny zawodowy ruch robotniczy oparty na nowoczesnych wzorach zachodu i innych krajów.

W okresie odbudowy związków zawodowych w wyzwalającej się Polsce zasady te nie były całkowicie przestrzegane, bo dwie partie usiłowały opanować związki zawodowe i stworzyć sobie z nich domenę swej działalności. Taki stan rzeczy z czasem doprowadzić musiałby albo do stworzenia innych związków zawodowych i rozłamu albo do abstynencji świata pracowniczego w stosunku do nich. Zajęte obecnie wyraźne stanowisko o bezpartyjności związków zawodowych i o nie podporządkowaniu się żadnej partii politycznej, gwarantuje jednolitość tych związków zawodowych.

Obecna struktura związków zawodowych w głównych zarysach jest następująca: Istnieją związki zawodowe poszczególnych branż; niektóre z nich są jeszcze w stadium organizacji. Związki te rozciągają swoją działalność na całą Polskę. Są zawody, które nie należą jeszcze do żadnego centralnego związku branżowego, te opierają się o Okręgową Komisję Związków Zawodowych. Wszystkie związki łączą się w Centralną Komisję Związków zawodowych, która jest główną reprezentantką świata pracy na terenie całego kraju.

Na terenach poszczególnych województw istnieją Okręgowe Komisje Związków Zawodowych, wyłonione z poszczególnych związków zawodowych. Mają one za zadanie: koordynowanie pracy związków zawodowych na terenie całego województwa, reprezentowanie świata pracy wobec władz i społeczeństwa na terenie swej działalności, wysuwanie i reprezentowanie postulatów świata pracy na swym terenie wobec władz centralnych i miejscowych, czuwanie nad rozwojem i prawidłową działalnością związków zawodowych, udzielanie pomocy w organizowaniu oddziałów i placówek związków zawodowych itp. Na utrzymanie O. K. Z. Z. poszczególne związki zawodowe i oddziały opłacają ustalony procent składek. Jaki będzie w przyszłości zasięg i uprawnienia działalności O. K. Z. Z. nie zostało to jeszcze całkowicie sprecyzowane i sprawa ta znajduje się w stadium rozważania.

Na terenie województwa istnieją też tak zw. Powiatowe Rady Związków Zawodowych zorganizowane analogicznie jak O. K. Z. Z. Jednak rola tych rad powiatowych nie jest jeszcze należycie wyjaśniona ani statutowo określona. Nie jest jeszcze ustalone, skąd mają one czerpać fundusze na swoje istnienie i działalność.

Co do zawierania umów zbiorowych, to zawierają je poszczególne zcentralizowane branże związków zawodowych tak, że rola O. K. Z. Z. w ich zawieraniu schodzi na plan drugi, chyba, że otrzyma zlecenie od poszczególnego związku zawodowego lub z urzędu będzie musiało wkroczyć z tytułu nadzoru, jaki ma nad działalnością związku zawodowego na terenie województwa.

Sprawa układów zbiorowych na terenie województwa poznańskiego częściowo jest uregulowana, częściowo zaś dla poszczególnych zawodów leży odłogiem. Cały szereg przemysłów i branż zawodowych nie ma jeszcze definitywnie uregulowanych taryf zarobkowych. Do tych należy przemysł spożywczy, pracownicy w handlu i kupiectwie, służba szpitalna i inne. Stawki płac dla tych i innych zawodów nie uregulowane nowym układem stosują się według układu zbiorowego z kwietnia, a normy wynagrodzenia podwyższono do 30%.

Jedną z przyczyn nieuregulowania jeszcze taryf zarobkowych w poszczególnych branżach i zawodach jest brak kontrahenta.

Poszczególne załogi warsztatów pracy same doszły do ustalenia płac, nie oglądając się na obowiązujące jeszcze taryfy tak, że ostatnio na terenie płac zarobkowych zaznaczył się chaos, szczególnie w warsztatach prywatnych. Ponieważ w interesie obu stron leży, aby płace były jednolite i stosunki na polu pracy i płacy były uregulowane, należy znaleźć drogę wyjścia taką, by poszczególne grupy pracodawców i pracowników mogły być należycie reprezentowane i by doszło do uregulowania stosunków na wszystkich odcinkach płac zarobkowych.

Tu trzeba podnieść, że w ostatnim czasie ze strony związków zawodowych pracowniczych nastąpiła jakby stagnacja, czy bezradność szczególnie w terenie, co nie wróży nic dobrego. Faktem jest, że o ile w obecnych stosunkach panuje taki spokój na tym odcinku życia społecznego i gospodarczego, to dlatego, że zmienili się stosunek pracodawcy do pracownika i że rady zakładowe też swoją rolę spełniają, bo wywierają duży wpływ na łagodzenie konfliktów.

Fr. Szymański.

Nowy dekret o podatku dochodowym

Część IV.

Koszty uzyskania przychodów

1.

Uwagi wstępne.

Pojęcie „kosztów uzyskania” jest charakterystyczną nowością wprowadzoną przez nowy dekret do zagadnienia przedmiotu opodatkowania. Nowość ta ma jednakże znaczenie raczej formalne, a przeznaczeniem jej jest służyć jako jeden z elementów w zmianie konstrukcji pojęcia dochodu podatkowego.

Obowiązująca do 1 stycznia 1946 r. ustawa o podatku dochodowym definiowała pojęcie dochodu w jednym zdaniu, obejmującym wszystkie elementy jakie na stworzenie tego pojęcia się składały:

Dochodem w rozumieniu tej ustawy była suma wszystkich przychodów podatnika, otrzymanych w pieniądzu lub wartościach pieniężnych z każdego poszczególnego źródła dochodu, po potrąceniu z przychodów poszczególnego źródła:

- wszelkich kosztów, poniesionych na osiągnięcie, zachowanie i zabezpieczenie tych przychodów,
- corocznego prawidłowego odpisania na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju inwentarza oraz urządzeń,
- wreszcie strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu, jeżeli odpisań na zużycie pod b) oraz strat pod c) nie uwzględniono już w kosztach, wymienionych w p. a).

Nowy dekret wykazuje z punktu widzenia konstrukcji pojęcia dochodu podatkowego pewien postęp, wyrażający się w lepszym do siebie rozmieszczeniu poszczególnych elementów tego pojęcia, choć dzieje się to z mniejszą korzyścią dla wykładającego, którego zmusza się do zasięgnięcia wyjaśnień i odsyłaczy w działach dekretu nieraz od siebie odległych.

Dochodem w rozumieniu dekretu jest **suma nadwyżek** z poszczególnych źródeł przychodowych po potrąceniu **niedoborów** z pozostałych źródeł (z wyjątkiem niedoborów ze **sprzedaży** przedmiotów i praw majątkowych) i po odliczeniu **wydatków szczególnych**.

Nadwyżkę lub **niedobór** z danego źródła przychodów stanowi różnica między ogólną sumą przychodów z tego źródła a **kosztami ich uzyskania**.

Dekret podaje w art. 10 definicję pojęcia „kosztów uzyskania przychodów” stanowiąc, iż są nimi „**wszelkie** koszty ponoszone w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów” z wyjątkiem takich kosztów, które dekret nie uznaje za koszty uzyskania przychodów, wymieniając je w art. 11 taksatywnie, a które dotychczasowa ustawa o podatku dochodowym nazywała „wydatkami niepotrącalnymi”.

Zanim przystąpimy do rozważań nad zagadnieniem kosztów, wypada podkreślić, iż w konstrukcji przytoczonego wyżej art. 10 nowy dekret wprowadził nieznaczną zmianę w porównaniu z brzmieniem starej ustawy o podatku dochodowym, jeśli chodzi o celowość wydatków potrącalnych od przychodu:

Ustawa bowiem o podatku dochodowym wyrażając celowość tych wydatków wymieniała konstruktywnie „koszty osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów”, podczas gdy nowy dekret zastąpił je nową konstrukcją: „osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia przychodów”.

Do zmiany tej nie należy przywiązywać większej wagi aniżeli ona wynika ze zwykłej poprawki w pisowni; gdyby bowiem zmiana ta miała mieć jakiegokolwiek znaczenie interpretacyjne celem wyjaśnienia wzajemnego do siebie stosunku pojęć: „osiągnięcia”, „zachowania” i „zabezpieczenia”, to konstrukcja omawianego postanowienia art. 10 dekretu powinna przedstawiać się conajmniej następująco:

„. wszelkie koszty ponoszone w celu osiągnięcia oraz zachowania lub zabezpieczenia.”.

Jedną z najistotniejszych, zdaniem naszym, zmian konstrukcyjnych w rozdziale o przedmiocie opodatkowania zasadza się na tym, iż nowy dekret wymieniając w art. 10 jakby taksatywnie określone rodzaje kosztów, które uznaje za koszty uzyskania przychodów, między innymi wyszczególnia:

- a) składki na rzecz związków zawodowych lub grup gospodarczych, do których podatnik należy,
- b) odsetki od długów i oparte na szczególnych tytułach prawnych renty i trwałe ciężary,
- c) podatki i inne daniny publiczne wraz z dodatkami za zwłokę z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych oraz składki ubezpieczeniowe, przypadające z danego źródła przychodów.

Wspomniane przykładowo koszty, w starej ustawie o podatku dochodowym nie mieściły się albo wcale — tzn. ustawa nie wypowiedziała się co do nich wyraźnie (pkt. a) albo też mieściły się w rozdziale „Odliczenia” (art. 10 ustawy), poprzedzonym postanowieniami o „ustaleniu ogólnego dochodu” ze wszystkich źródeł przychodów podatnika. Dopiero z **ogólnego dochodu** podatnika mogły być dokonane te odliczenia, które wymienia art. 10.

Nowy zaś dekret umieszcza te wydatki w szeregu kosztów uzyskania przychodów z poszczególnego źródła.

Doniosłość tej zmiany konstrukcyjnej wiążemy z postanowieniami **Działu III** nowego dekretu o dodatkowym podatku dochodowym od dochodu osiągniętego z **jednego** tylko ze źródeł przychodów jakie zna dekret, a mianowicie z przedsiębiorstw.

Brak rozporządzenia wykonawczego do dekretu utrudnia oczywiście jakiegokolwiek rozważania wyjaśniające, jednakże po uwzględnieniu istotnych i bezspornie ujawnionych zmian w stosunku do norm dawniejszych, można stwierdzić, iż potrącalność kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów z poszczególnych źródeł, należy oceniać w każdym przypadku z osobna, przy wzięciu pod uwagę następujących zasad ogólnych:

- a) kosztami, połączonymi z uzyskaniem przychodu, są tylko wydatki, poniesione w tym celu, aby z danego źródła osiągnąć przychód, nie zaś wydatki, związane z nabyciem samego źródła przychodu, z jego powiększeniem lub ulepszeniem;
- b) tylko takie koszty nadają się do potrącenia z przychodu, które podatnik już rzeczywiście poniósł, a nie takie, które mógłby ponieść lub wśród pewnych okoliczności musiałby ponieść, albo takie, które zaszczydził sobie własną pracą lub też pracą bezpłatną członków rodziny albo innych osób.

Wyjątek od zasady, iż wszystkie koszty powinny być przyjęte w tej sumie, w jakiej one w czasie miarodajnym zostały rzeczywiście poniesione, stanowi ustalenie dochodu podatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe, gdyż tutaj kierować się należy wyłącznie zasadami buchalterii: znaczy to brać w rachubę również takie zaksięgowane przychody, które mają dopiero wpłynąć na korzyść podatnika, oraz takie koszty, które zostały już zarachowane, chociaż ich jeszcze rzeczywiście nie poniesiono, o ile tylko odnoszą się do danego roku rachunkowego (gospodarczego).

Inaczej mówiąc, przy ustalaniu należności i zobowiązań decydują postanowienia ustawy handlowej oraz zwyczaj kupiecki, a w granicach zakreślonych ustawą handlową lub zwyczajem kupieckim również własne uznanie podatnika z tym jednak zastrzeżeniem, aby prawidłą buchalterii były przestrzegane:

- c) do potrącenia nadają się tylko koszty, które podatnik poniósł w pieniądzu lub w naturze, a nie takie, które jedynie zaliczył, a później otrzymał z powrotem;
- d) dostarczenie dowodu o rzeczywistym poniesieniu kosztów oraz o ich przeznaczeniu należy do podat-

nika; natomiast obowiązkiem władz podatkowych jest zbadanie i ocena kwestii, czy koszty te są potrącalne;

e) z wyjątkiem przypadków, omówionych wyżej w p. b), przy ocenie kwestii, kiedy powstałe koszty zostały poniesione, decyduje termin rzeczywistej zapłaty a nie termin, w którym koszty te miały być zapłacone w myśl przepisu prawnego, umowy, zwyczaju itp.;

f) wprowadzie nowy dekret nie zawiera tak wyraźnego, jak poprzednia ustawa o podatku dochodowym, postanowienia, iż w rachubę wchodzi jedynie koszty rzeczywiście poniesione, jednakże wynika to pośrednio z przyjętej w art. 9 dekretu zasady, iż przychodami są pieniądze lub wartości pieniężne „rzeczywiście” otrzymane a co za tym idzie i koszty uzyskania tych przychodów muszą odpowiadać tym samym warunkom co do istoty i płaszczyzny czasu ich powstania.

Dekret nadto stanowi, iż koszty uzyskania są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione;

g) wydatki na utrzymanie członków rodziny i prowadzenie gospodarstwa domowego są potrącalne jako koszt osiągnięcia dochodu, jeżeli członkowie rodziny są stale zajęci w przedsiębiorstwie lub gospodarstwie rolnym podatnika, a nie w jego gospodarstwie domowym;

h) do kosztów osiągnięcia dochodu zalicza się również koszty utrzymania samochodu, używanego w związku z wykonywaniem przedsiębiorstwa lub zajęcia, z którego dochody podlegają opodatkowaniu.

W tym miejscu uważamy za pożądane dać wyraz stanowisku w sprawie ustosunkowania się władz skarbowych do osób nabywających i utrzymujących samochody, jako że zagadnienie to nabiera w obecnym układzie stosunków i odbudowy gospodarczej kraju, szczególnej aktualności.

Przed wojną zasadnie wysuwano jako jedną z przyczyn powstrzymywania się wielu osób od nabywania samochodów, niewłaściwym ustosunkowaniem się władz skarbowych do osób nabywających i utrzymujących samochody.

Władze skarbowe traktowały utrzymywanie samochodu przez osoby prywatne jako rzecz zbytku, a więc zdaniem tych władz nabycie i utrzymywanie samochodu pociągało za sobą tak duże wydatki, że na nie pozwalać sobie mogły tylko osoby osiągające bardzo duże dochody, w konsekwencji nabycie lub utrzymywanie samochodu służyło władzom skarbowym za podstawę do podwyższenia wymiaru podatku dochodowego.

Już wówczas naczelnie władze skarbowe, rozumiejąc bezpodstawność takiego ujmowania sprawy, stały na stanowisku, iż fakt nabycia i utrzymywania przez podatnika samochodu samo przez się nie daje jeszcze podstawy do twierdzenia o osiągnięciu przez podatnika dużych dochodów i nie może z reguły stanowić podstawy do określenia dochodu podatnika w kwotach wyższych niż to wynika z posiadanych przez władze skarbowe materiałów o dochodach z poszczególnych źródeł przychodów podatnika. Wydatki bowiem na utrzymanie samochodu uległy w ostatnich latach przed wojną znacznemu obniżeniu.

Wprowadzenie w użycie samochodów małowartościowych, spalających nieduże ilości benzyny, nie wymagających specjalnej obsługi, zniżenie cen opon samochodowych, kosztów garażowania itp., spowodowało, że wydatki na utrzymanie samochodu wahały się w granicach wydatków, na które mogli sobie pozwolić nawet podatnik nie rozporządzający dużymi dochodami.

Należy również mieć na uwadze, że wielu ludzi nawet przy skromnych zarobkach poświęcały znaczną część swych dochodów na utrzymanie samochodu dla zadośćuczynienia swym zamiłowaniom do sportu, turystyki itp.

Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że dla wielu osób samochód nie stanowił wcale przedmiotu zbytku, lecz był niezbędnym środkiem lokomocji.

Dotyczyło to w szczególności kupców, przemysłowców, lekarzy, adwokatów itp., którzy przy wykonywaniu swego zajęcia lub zawodu musieli korzystać z szybszej lokomocji. Odnosiło się to nawet do rolników, u których w związku z coraz bardziej rozszerzającą się koniecznością utrzymywania przez nich kontaktu z miastami, gdzie koncentrują się urzędy, związki rewizyjne, polityczne i gospodarcze, banki, przedsiębiorstwa handlu zbożem itp., samochód był nieraz rzeczą niezbędną.

To też u wymienionych kategorii osób, koszty utrzymania samochodu należało potrącać narówni z innymi kosztami osiągnięcia dochodu, przy czym bez znaczenia powinny być okoliczności, że samochód używany był częściowo również dla celów osobistych podatnika, niezwiązanych ściśle z wykonywanym zajęciem zawodowym lub przedsiębiorstwem.

Tylko w wyjątkowych przypadkach, gdy znane władzy skarbowej źródła dochodu podatnika nie uzasadniały wysokości ponoszonych przez niego innych, poza utrzymaniem samochodu, wydatków tak, że nawet jeżeliby się nie uwzględniało wydatków związanych z utrzymaniem samochodu, zachodziłaby konieczność oparcia wymiaru podatku dochodowego na podstawie oznak zewnętrznych, świadczących o dochodach i położeniu ekonomicznym podatnika (gdy w inny sposób władza podatnika pozbawiona była możliwości prawidłowego ustalenia zobowiązania podatkowego) — wydatki na utrzymanie samochodu powinny być uwzględnione w ogólnych wydatkach podatnika, służących do ustalenia jego dochodu podatkowego.

I w tym jednak przypadku nie należało brać pod uwagę wydatku na nabycie samego samochodu.

Wydaje się nie ulegać wątpliwości, iż tej, w założeniu swym zdrowej zasady, w obecnym układzie stosunków gospodarczych władze podatkowe powinny przestrzegać w zwiększonej mierze.

Niekorzystna sytuacja zarówno w dziedzinie komunikacyjnej jak i motoryzacyjnej kraju jest powszechnie znana i nie wymaga komentarzy.

Zanim przystąpimy do rozpatrzenia poszczególnych grup kosztów uzyskania przychodów, wydaje się pożądanym poruszyć w uwagach ogólnych następujące zagadnienia (nie przesadzamy oczywiście odmiennego do nich ustosunkowania się rozporządzenia wykonawczego do nowego dekretu, będącego w toku opracowania, a o którym nie omieszkamy powiadomić czytelników we właściwym czasie):

1. Wydatki zabezpieczające czynne źródło przychodów.

Wykładnia logiczna postanowień nowego dekretu, dotyczących kosztów uzyskania przychodów, a zawartych w art. 10 w połączeniu z art. 11 dekretu, prowadzi do wniosku, iż potrącalnymi mogą być jedynie wydatki spowodowane — choćby w szerszym zakresie — eksploatacją, konserwacją czy zabezpieczeniem istniejącego, a zatem już **czynnego** źródła przychodów.

Ze wspomnianych artykułów nie wynika przy tym — jeśli chodzi o eksploataowanie źródła przychodów — by twórcy dekretu dzielili takie wydatki na bezpośrednio i pośrednio związane z eksploatacją.

Jeżeli tu mowa o kosztach związanych z eksploatacją już istniejącego a w szczególności czynnego źródła przychodów, to nieodzowne jest poruszyć również wiążące się z tym zagadnienie tzw. **kosztów organizacyjnych**.

Stwierdziliśmy, iż potrącalne mogą być tylko wydatki związane z eksploatacją już czynnego źródła przychodów; idzie za tym, iż wydatki związane z tworzeniem samego źródła przychodów a więc typowe i we właściwym tego słowa znaczeniu koszty organizacyjne nie stanowią wydatków związanych z osiągnięciem przychodów.

Innymi słowy koszty organizacyjne, jako wydatki niezwiązane ani z osiągnięciem, ani z zachowaniem, ani wreszcie z zabezpieczeniem przychodów, a związane jak sama nazwa wskazuje z organizowaniem przedsiębiorstwa, a więc z tworzeniem źródła dochodu, nie są odliczalne od przychodów.

Wynika to nie tylko z postanowień wspomnianych art. 10 i 11 dekretu, lecz również z ustawowego pojęcia dochodu **podatkowego**, który bynajmniej nie pokrywa się z pojęciem dochodu **handlowego**.

Również nie może być potrącona z dochodu w żadnej formie amortyzacja tychże kosztów organizacyjnych, czy (jak to zwykle się określa) zakładowych, włożonych w przedsiębiorstwo.

Nie należy przy tym zapominać, iż samo nazwanie pewnych wydatków wydatkami czy kosztami organizacyjnymi nie może stanowić dostatecznej podstawy do kwalifikowania ich jako wydatków niepotrącalnych, bo związanych z tworzeniem źródła dochodu. Kwalifikacja taka musi wynikać nie z nazwy lub czasu dokonania pewnego wydatku, ale z jego istoty.

Tylko wydatki związane z samą organizacją warsztatu pracy stanowią wydatki, związane z tworzeniem źródła dochodu, wydatki na funkcjonowanie tego warsztatu po jego zorganizowaniu, choćby przez pewien czas nie przynosiły dochodu, są już wydatkami eksploatacyjnymi, związanymi z uzyskaniem, zachowaniem i zabezpieczeniem źródła dochodu.

2. Kwalifikacja wydatków —

Przy kwalifikacji wydatku, jako potrącalnego kosztu decyduje przede wszystkim jego **przeznaczenie**, a nie grają istotnej roli jego celowość i skuteczność jako elementy jego przydatności.

Wprawdzie ocena tych elementów pozostawiona być musi z natury rzeczy podatnikowi, ocena jednak elementu istotnego, jakim jest przeznaczenie wydatku, należy do władzy skarbowej, której przysługuje prawo badania tego przeznaczenia i prawo kwalifikowania kosztów ze stanowiska obowiązujących przepisów o podatku dochodowym.

Stwierdzenie to znajduje swe uzasadnienie w dotychczasowych poglądach panujących w judykaturze a nadto w praktyce administracyjnej.

W tym stanie rzeczy nie widzimy w obowiązujących przepisach podatkowych uprawnienia władz skarbowych do kwestionowania celowości ponoszonych przez podatnika wydatków i do uzależniania od tego ich potrącalności. Związek bowiem wydatków z osiągnięciem, zachowaniem czy zabezpieczeniem przychodów jest okolicznością faktyczną, niezależną od tego, czy celowość dokonywanych wydatków lub ich forma zgodne są z obowiązującymi przepisami prawnymi.

W świetle tych zasad np. koszty pogrzebu pokryte przez podatnika na rzecz pracownika jego przedsiębiorstwa powinny być odliczone od dochodu podatnika nawet wtedy, gdy wydatek ten nie jest oparty na tytule prawnym i ma charakter wydatku dobrowolnego.

Nie będzie można kwestionować potrącalności wydatków dobrowolnych, poniesionych przez przedsiębiorstwo w granicach zwyczajnych, celem zabezpieczenia dobra własnych pracowników, tak w czasie jak i po ustaniu stosunku pracy.

Wydatki poniesione na ten cel należy uznać za wydatki związane z osiągnięciem, zachowaniem i zabezpieczeniem przychodów, jako wyraz starania się pracodawcy o potrzeby materialne swych pracowników w dobrze zrozumiałym interesie własnym.

Jeżeli chodzi o tytuł prawny wydatku, to sama okoliczność, że wydatek nie może wykazać się określonym tytułem prawnym, nie wystarcza jeszcze do uznania go za niepotrącalny.

Zagadnienia omawianych wydatków dobrowolnych nie należy oczywiście utożsamiać ze sprawą tzw. „datków dobroczynnych”. Wydatki bowiem na cele dobroczynne w zasadzie nie są kosztami potrącalnymi.

Z drugiej strony, jak to się w praktyce często zdarza, samo oznaczenie w księgowości podatnika pozycji wydatków zbiorową nazwą „datków dobroczynnych” nie zwalnia władzy skarbowej wobec obrony przez podatnika tej pozycji, od oceny poszczególnych wydatków lub kategorii wydatków, objętych zestawieniem, pod kątem widzenia wspomnianych przepisów art. 10 i 11 dekretu o podatku dochodowym.

(Ciąg dalszy w następnym numerze).

mgr Z. Mielcarzewicz

**Podpisujcie Premiową Pożyczkę
na rzecz Odbudowy Kraju**

Nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego

(ustalenie wartości obiegowej nieruchomości)

Na zasadzie odnośnych postanowień rozporządzenia wykonawczego do dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego, wartość przedmiotów majątkowych szacuje się według przeciętnych cen wolnego rynku.

O ile na wolnym rynku nie dokonywa się transakcji przedmiotami majątkowymi, np. gruntami, nieruchomościami budynkowymi, placami niezabudowanymi, przedsiębiorstwami przemysłowymi, handlowymi, itd., za przeciętną cenę należy przyjąć wartość, jaką przedmiot posiadał w końcu okresu, w którym transakcje takie jeszcze były dokonywane.

W związku z powyższym, naczelne władze skarbowe wyjaśniły, że w przypadku, gdy na wolnym rynku w czasie od chwili wyzwolenia do dnia 30 czerwca 1945 r. nie dokonywano transakcji przedmiotami majątkowymi np. gruntami, nieruchomościami budynkowymi, placami niezabudowanymi itd. — za przeciętną cenę należy przyjąć wartość, jaką przedmiot posiadał na najbliższym terytorialnie wolnym rynku, na którym takie transakcje były dokonywane, przy uwzględnieniu lokalnych stosunków gospodarczych,

istniejących w dniu 30 czerwca 1945 r. w miejscowości dokonywania szacunku przedmiotowej wartości.

Powyższy sposób ustalania przeciętnej wartości obiegowej przedmiotów należy stosować powszechnie na terenach przyłączonych w okresie okupacji do Rzeszy niemieckiej lub poprzednio należących do niej, a obecnie odzyskanych i wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż ostatnie transakcje na wolnym rynku omawianymi przedmiotami majątkowymi były dokonywane na tym terenie podczas wojny, lecz po cenach tak niskich, że nie odpowiadają one zupełnie wolnorynkowym cenom okresu powojennego.

Z przepisów zaś dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego wynika, że intencją ustawodawcy jest szacowanie wartości obiegowej nadwyżki majątku, wynikłej dla podatnika w okresie od 31 sierpnia 1939 r. do 30 czerwca 1945 r. według przeciętnych cen wolnego rynku okresu powojennego na dzień 30 czerwca 1945 r.

mgr Z. M.

Ulga Podatkowa dla Centralnej kasy Spółek Rolniczych

Ministerstwo Skarbu, na podstawie przepisów art. 123 ordynacji podatkowej umorzyło Centralnej Kasie Spółek Rolniczych 100% dodatek wojenny po podatku obrotowego należny od obrotów dokonanych w roku 1945.

Kwoty uiszczone przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych tytułem 100% dodatku do podatku obrotowego za rok 1945 potrącone będą w roku 1946 z wymiaru podatku obrotowego za rok 1945.

mgr Z. M.

Zmiana ustaw o obowiązkowym ubezpieczeniu pracowników fizycznych i umysłowych

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 4 z dnia 13. 2. 1946 r. ogłoszone zostały dwa nowe dekrety z dnia 8. stycznia 1946 r. (poz. 28 i 29), zmieniające:

1. ustawę o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28. 3. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396), oraz
2. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. 11. 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 911).

Do najważniejszych zmian, jakie wspomniane dekrety wprowadzają — wymienić wypada przede wszystkim:

- a) zniesienie górnej granicy zarobków dla ubezpieczenia emerytalnego, wypadkowego i Funduszu Pracy — i to zarówno dla pracowników fizycznych jak i umysłowych,
- b) podwyższenia dolnej granicy zarobków dla pracowników umysłowych w odniesieniu do ubezpieczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia na wypadek braku pracy na 250 złotych miesięcznie,
- c) podciągnięcie do ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa wszystkich pracowników, zatrudnionych w rolnictwie,
- d) podciągnięcie do ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa wszystkich etatowych funkcjonariuszów państwowych i samorządowych.

Podane wyżej pod punktami a), b) i c) zmiany obowiązują od dnia 1. lutego 1946 r., a zmiana wymieniona w punkcie d) obowiązuje w województwie poznańskim od dnia 1. lutego 1945 r.

Do dalszych zmian i uzupełnień, jakie wspomniane w wstępie dekrety wprowadzają do cytowanych ustaw ubezpieczeniowych — powrócimy w terminie późniejszym.

Obecnie pragniemy czytelników naszych zapoznać zwłaszcza z tymi nowymi przepisami i wydany już do tych przepisów instrukcjami, które interesują przede wszystkim zakłady pracy w przemyśle i handlu i które to przepisy obowiązują wstecz od dnia 1. lutego 1946 r. Dotyczy to zwłaszcza zakładów pracy, zatrudniających większe ilości pracowników (od 4 pracowników wzwyż), gdyż — jak wiadomo — na pracodawcach tych ciąży obowiązek obliczania składek ubezpieczeniowych we własnym zakresie w miesięcznych „wykazach stanu zatrudnienia”, podczas gdy dla mniejszych zakładów pracy obliczenia składek dokonują Ubezpieczalnie Społeczne z urzędu na podstawie otrzymanych zgłoszeń o wstąpieniu do pracy danych pracowników.

W związku z ogłoszonymi zmianami ustaw ubezpieczeniowych wprowadzone zostaną przez Ubezpieczalnie Społeczne nowe wzory „wykazów stanu zatrudnienia” i przynależnych do nich nowych miesięcznych „deklaracji obliczania składek”, — jednak dopiero po wyczerpaniu dotychczas obowiązujących druków.

Do tego więc czasu zakłady pracy dokonywać będą obliczenia składek za swoich pracowników na dotychczasowych drukach z uwzględnieniem następujących zmian:

I. W „wykazach stanu zatrudnienia”.

A. dla pracowników umysłowych:

1. W rubryce „Wynagrodzenie w gotówce bez potrąceń” — podawać należy wypłacany zarobek w zaokrągleniu do pełnego złotego i to do 0,49 zł w dół, a od 0,50 zł w górę,
2. W rubryce „Od 100 do 725 zł” — skreślić należy ten napis, a w miejsce jego wpisać „Wynagrodzenie w naturze”.
3. W rubryce „Ponad 725 zł” — skreślić ten napis, a w miejsce jego wpisać słowo „Razem”.

Jeżeli pracownik otrzymuje wynagrodzenie tylko w gotówce bez utrzymania lub innych świadczeń w naturze — należy wypełniać tylko rubrykę „Wynagrodzenie w gotówce bez potrąceń”.

B. dla pracowników fizycznych:

1. W rubryce „Zarobek w gotówce bez potrąceń” — podawać należy wypłacany zarobek w zaokrągleniu do pełnego złotego w sposób podany wyżej pod A. 1).
 2. W rubryce wolnej (bez nagłówka) — podawać należy wartość wynagrodzenia w naturze.
 3. W rubryce „Od 24 do 174 zł” — skreślić należy ten napis, a w miejsce jego wpisać słowo „Razem”.
- Jeżeli pracownik otrzymuje wynagrodzenie tylko w gotówce bez utrzymania lub innych świadczeń w naturze — należy wypełniać tylko rubrykę „Zarobek w gotówce bez potrąceń”.

II. Miesięczne „Deklaracje Składek”.

wypełniane być winny następująco:

A. dla pracowników umysłowych:

1. Pod liczbą porządkową 1 — skreślić w rubryce 1-szej napis „Od 100 do 725 zł”, a w rubryce 4-tej zastąpić

dotychczasowy napis „Emerytalne S. 8%” napisem o brzmieniu „Emerytalne i na wypadek braku pracy S. 10%”.

2. Pod liczbą porządkową 3 — podać sumę wypłaconych zarobków i obliczyć składki za ubezpieczenie chorobowe,
3. pod liczbę porządkową 5 — podać sumę wypłaconych zarobków i obliczyć składki na ubezpieczenie wypadkowe,
4. pod liczbą porządkową 6 — zmienić w rubryce 4-tej stopę procentową 4% na 2% i obliczyć następnie składki do „Funduszu Pracy”.

B. dla pracowników fizycznych:

Za pracowników fizycznych wynosi opłata	
na Fundusz Pracy	2%
na Bezrobocie	2%
<hr/>	
czyli razem	4%

Natomiast dla robotników sezonowych — w rozumieniu obowiązujących układów zbiorowych — wynosi opłata

na Fundusz Pracy	2%
na Bezrobocie	4%
<hr/>	
czyli razem	6%

Z tego powodu należy pod liczbą porządkową 6 w „Deklaracji Składek” wykazać składki oddzielnie dla pracowników o charakterze stałym w łącznej sumie 4% od wypłaconych zarobków, a oddzielnie dla robotników sezonowych w łącznej sumie 6% od wypłaconych zarobków.

Wysokość składek do poszczególnych rodzajów ubezpieczeń pozostała zasadniczo niezmienną i obowiązuje nadal jak dotychczas. Jedynie dla etatowych pracowników państwowych i samorządowych wysokość składek uległa zmianie i ustalona została wstecz od dnia 1. lutego 1945 r. w nowej wysokości.

Obecnie obowiązują więc składki do poszczególnych rodzajów ubezpieczeń jak następuje:

1. na ubezpieczenie chorobowe:
 - a) za pracowników fizycznych 5%
 - b) za pracowników umysłowych 4,6%
 - c) za etatowych pracowników państwowych i samorządowych 3,5%
2. na ubezpieczenie emerytalne:
 - a) za pracowników fizycznych 5,3%
 - b) za pracowników umysłowych łącznie ze składką na wypadek braku pracy 10%
3. na Fundusz Pracy i Bezrobocie:
 - a) za pracowników fizycznych o charakterze stałym 4%
 - b) za robotników sezonowych 6%
 - c) za pracowników umysłowych bez składki na wypadek braku pracy 2%
4. na ubezpieczenie wypadkowe:

Wysokość składki na to ubezpieczenie ustalona jest przez Ubezpieczalnię Społeczną indywidualnie dla każdego zakładu pracy na podstawie specjalnego orzeczenia.

Wszystkie podane wyżej składki opłaca w całości pracodawca na podstawie dekretu z dnia 29. 9. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 240). F. K.

Sprawa przydziału samochodów dla firm prywatnych wkracza na realne tory

Izbowi Przemysłowo-Handlowym i Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupieckich został przydzielony kontyngent 3.000 pojazdów mechanicznych, w tym 1.500 ciężarowych i 1.500 półciężarowych dla przydziału przedsiębiorstw prywatnym, zarejestrowanym w Izbach Przemysłowo-Handlowych i Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupieckich. Instytucje te będą wydawały zezwolenia na zakup powyższych samochodów z kontyngentu własnego firmom zasługującym moralnie i aktywnym w pracy dla dobra życia gospodarczego.

Z dniem 11. marca br. Izby Przemysłowo-Handlowe zostały upoważnione do wydawania asygnat na odbiór samochodów ciężarowych z Centrali Zbytu Samochodów w Warszawie oraz jej prowincjonalnych oddziałów dla prywatnych przedsiębiorstw.

Reflektant musi z góry zdecydować się, czy chce posiadać samochód na napęd gazo-generatorowy, czy też benzynowy. Przy napędzie gazo-generatorowym reflektant podpisuje deklarację na pożyczkę odbudowy w wysokości 50 proc. ceny kupna samochodu. Dokonanie przerobienia samochodu na wspomniany napęd obciąża nabywcę. Przegląd techniczny i rejestracja wozu odbędą się dopiero po dokonaniu koniecznej przebudowy. O ile nabywca chce posiadać samochód na napęd benzynowy, wówczas zobowiązany jest podpisać deklarację na pożyczkę odbudowy w wysokości 100 proc. ceny kupna samochodu.

Reflektanci na samochody z napędem gazo-generatorowym wypełniają specjalne oświadczenie, w którym zobowiązują się do przerobienia zakupionego wozu. Oświadczenie to winno być zaopatrzone podpisem i pieczęcią firmową.

Przedsiębiorstwa prywatne, które wypełniają wymagane warunki dla nabycia samochodu, będą mogły rejestrować wozy na siebie, co jest przewidziane w dekreście o rejestracji pojazdów mechanicznych, które to rozporządzenie będzie wkrótce ogłoszone.

Dotychczas firmy, zakupując samochody z demobilu kanadyjskiego, musiały udawać się po nie do Gdyni-Orłowa. Z dniem 11. marca br. wydawanie samochodów w Gdyni zostało wstrzymane, a rozprowadzenie tychże samochodów między odbiorców będzie następowało w Poznaniu przez Oddział Centrali Zbytu Samochodów, który się mieści w firmie J. Zagórski, Poznań, ul. Polna nr. 32.

Poniżej zamieszcza się ceny za poszczególne rodzaje samochodów:

1. za sam. cięż. 3/4 tom (półcięż. norm.)	zł 60.000,—
2. " " " 1,5 " (normalny)	zł 70.000,—
3. " " " 3 " (rozstaw osi do 3,4 m)	zł 100.000,—
4. " " " 3 " (rozstaw osi powyżej 3,4 m)	zł 115.000,—
5. " " " 3 " (sześciokołowy) 3 osiowy	zł 125.000,—

Od powyższych opłat będą udzielane rabaty w zależności od stopnia zużycia i zdekompletowania pojazdu mechanicznego. Za stopień zużycia wozu przyjmuje się stan licznika.

Za pojazd mechaniczny pełnowartościowy przyjmuje się samochód o nieprzekroczonej na liczniku cyfrze 5.000 mil, który jest zaopatrzonej w plandekę, koło zapasowe ogumione, narzędzia dla obsługi wozu (podnośnik z rączką, klucz do kół i korba do silnika), nieużyte ogumienie oraz normalną, seryjną szoferkę krytą.

Zdekompletowanie obniża cenę nominalną samochodu, przy czym cena samochodu po zastosowaniu wszystkich rabatów nie może spaść poniżej 50 proc. jego ceny nominalnej.

Obecnie wprowadzonym udogodnieniem jest, że firma reflektująca nie potrzebuje jak dawniej udawać się do Warszawy celem załatwienia sprawy kupna samochodu, a później do Gdyni, aby wóz przejąć, gdyż obecnie wszystkie te czynności załatwi na miejscu w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu przy ul. Mickiewicza 31. Tam też odbiorca po uiszczeniu ceny kupna i opłat dodatkowych otrzyma asygnatę na odbiór samochodu na miejscu.

Przedsiębiorstwa, zamierzające nabyć samochody ciężarowe z demobilu kanadyjskiego złożą podania, odpowiednio umotywowane do tut. Izby, uiszczając tytułem opłaty manipulacyjnej kwotę zł 300,—. Po załatwieniu wszelkich formalności związanych z przydziałem, Izba Przemysłowo-Handlowa w chwili wydania asygnaty na odbiór samochodu pobiera 3 proc. ceny nominalnej samochodu.

Te przedsiębiorstwa, które złożyły w terminie wcześniejszym podania do Izby o przydział samochodów ciężarowych z demobilu kanadyjskiego, winny zgłosić się ponownie w Izbie celem zaktualizowania złożonych uprzednio podań. mgr T. W.

Komunikaty Wlkp. Związku Zrzeszeń Kupieckich

Pierwszy po wojnie Zjazd Delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P. w Warszawie.

Na podstawie § 17 statutu Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P. oraz na podstawie uchwały Zjazdu Prezesów i Dyrektorów Wojewódzkich Związków Zrzeszeń Kupieckich, odbytego w Łodzi w dniu 21. 2. br., zwołany zostaje na 13 i 14 kwietnia br. Zwyczajny Zjazd Delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupieckich R. P.

Zjazd odbędzie się w Łodzi w sali Urzędu Wojewódzkiego.

W dniu 13 kwietnia br. o godz. 14-tej pod powyższym adresem odbędzie się pierwsza wewnętrzno-organizacyjna część Zjazdu z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie
2. Sprawozdanie z działalności Naczelnej Rady za rok 1945
3. Uchwalenie poprawek statutowych
4. Wybory
5. Uchwalenie budżetu i wysokości składek
6. Sprawy gospodarcze i bieżące.

W dniu 14 kwietnia br. o godz. 8-mej rano msza św. za wszystkich poległych i pomordowanych członków społeczności kupieckiej.

O godz. 10-tej w sali Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się druga część Zjazdu z udziałem przedstawicieli władz, prasy itp.

Porządek dzienny przewiduje:

1. Przemówienia powitalne
2. Referaty:
 - a) Zadania handlu w Polsce, ref. p. Sikorski, Warszawa
 - b) Handel zagraniczny, ref. p. Widymski, Warszawa
względnie Michalik, Gdynia,
 - c) Zagadnienie hurtu, ref. p. Kluczyński, Poznań
 - d) Wychowanie zawodowe i społeczne kupca. ref. p. Cwikiel, Warszawa
 - e) Struktura organizacyjna handlu, ref. p. Kluczyński, Poznań,

- f) Problemy skarbowe w handlu, ref. p. Sulek, Katowice,
- g) Zagadnienie kredytowania kupiectwa, ref. p. Kuhn, Kraków,
- h) Handel a zagadnienia komunikacyjne, ref. p. X, Łódź.

3. Dyskusja nad referatami

4. Uchwały.

W oficjalnej części Zjazdu wezmą udział przedstawiciele władz, prasy itp. Dotychczas deklarowali już swój udział p. minister Sztachelski, minister Bobrowski, prezes Centralnego Urzędu Planowania.

Zjazd obradować będzie na podstawie regulaminu. Zjazd prezesów i dyrektorów Związków Wojewódzkich na zjeździe w dniu 21. 2. br. w Łodzi uznał, iż:

1. stosowanie klucza ilości delegatów na Zjazd wg. obecnego brzmienia § 16 statutu Naczelnej Rady jest niezyciowe i doprowadziłoby do przesadnie wielkiej ilości uczestników Zjazdu.
2. § 16 statutu Naczelnej Rady winien ulec zmianie w tym sensie, aby poszczególne Związki Wojewódzkie miały prawo delegowania na Zjazd Deleg. Nacz. Rady prezesa Związku oraz poza prezesem tylu delegatów, ile rozpozcztych tysięcy zorganizowanych kupców dany Związek Wojewódzki reprezentuje, (np. Związek Wojewódzki grupujący 3200 członków ma prawo delegowania prezesa wzgl. zastępcy Związku plus 4 delegatów, czyli razem pięciu). Klucz ten, który omówiono już z Ministerstwem Apropowizacji i Handlu stosownie do uchwały Zjazdu prezesów i dyrektorów Związków Wojewódzkich przyjąć należy za podstawę do określenia ilości delegatów Związku na Zjazd najbliższy. Powyższy klucz odnosi się również do ogólnopolskich Zrzeszeń Branżowych, działających w ramach Naczelnej Rady. Ilość i nazwiska delegatów na Zjazd należy podać do wiadomości na piśmie do dnia 30 marca br. (Naczelna Rada Zrzeszeń Kupieckich R. P. Warszawa, Zgoda 7), z równoczesnym podaniem ilości kupców zorganizowanych w Zrzeszeniach należących do Związku.

Komunikaty Związku Przemysłowców na woj. poz. T. z.

Przemysł prywatny wielkopolski obraduje.

Związek Przemysłowców na województwo poznańskie, zrzeszający w 11-tu sekcjach branżowych przemysł prywatny okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, odbył swoje ogólne zebranie w dniu 6 bm w gmachu tejże Izby. W następnym przemówieniu zdał prezes Związku ob. Fr. Maciejewski sprawozdanie z czynności zrzeszenia, podkreślając korzyści wynikające dla przemysłu prywatnego z przynależenia do tej organizacji. Następnie apelował prezes do zebranych, 1. aby brali udział w subskrypcji Poczty Państwowej, 2. aby nie zaniedbali uczestniczyć w akcji osiedleńczej na Ziemi Lubuskiej, a nadto 3. aby przygotowali swoją produkcję na cele eksportu, przez którą to akcję mogą uzyskać przydział surowców i środków produkcyjnych.

Następnie wygłosił referat na temat „Ustawa z dnia 3. 1. 46 r. o upaństwowieniu przedsiębiorstw przemysłowych, a przemysł prywatny w Wielkopolsce” ob. dr Skowroński. Ze względu na ogólną znajomość samej ustawy, omówił prelegent jedynie najważniejsze zagadnienia tejże. Szczegółowiej zapoznał dr Skowroński zebranych o przebiegu konferencji odbytej z inicjatywy Ministerstwa Przemysłu w dniu 20, 21 i 22. w Łodzi. Zjazd ten przyczynił się wszechstronnie do wyjaśnienia i pogłębienia zagadnień dotyczących przemysłu prywatnego.

Na zjeździe tym sformułował stanowisko Rządu R. P. do nacjonalizacji przemysłu i inicjatywy prywatnej. Przemysł ob. Minc oraz oświadczył, że ustawa zostanie zgodnie z jej treścią wykonana, przy uwzględnieniu kilku-nastu rozporządzeń wykonawczych. Przez to ustalił się na „mocno i trwale” podział przedsiębiorstw na sektor państwowy, spółdzielczy i prywatny. W końcu stwierdził ob. Minister, że zjazd miał przebieg pozytywny, oraz iż odniósł

wrażenie, że przemysł prywatny reprezentują ludzie, z którymi można współpracować.

Po przemówieniu ob. dr Skowrońskiego wygłosił następny referat ob. prof. Marciniak na temat „Bilansowanie w dobie obecnej”. Prelegent wskazał na to, że bilans otwarcia winien mieć ciągłość z 1939 r. W tym celu należy nawiązać do bilansu z 1939 r. względnie, gdy tenże się nie zachował, do podkładek z czasu okupacji. Dopiero przy braku wszelkich danych można przystąpić do bilansowania na podstawie stwierdzeń wartości inwenturalnej przez rzeczoznawców. Dalej zaleca w aktywach bilansu otwarcia wykażać wierzytelności a w pasywach zadłużenia z 1939 r. Przy bilansie na koniec roku przestrzegać należy wszelkie przepisy ustawowe, odnoszące się do bilansowania.

Ciekawe te referaty wywołały ożywioną dyskusję, która się przyczyniła do naświetlenia tych ważnych zagadnień doby obecnej. W sprawie osiedlania się na Ziemi Lubuskiej wskazali zebrani na to, że osiedlanie się w tych terenach uzależnione jest 1. od zapewnienia stanu bezpieczeństwa, 2. od uregulowania sprawy prawa własności, 3. od przyznania ulg dla osiedleńców.

Dyr. I. P. H. dr Waschko powiadomił zebranych, że przy zaliczaniu 50-ciu pracowników, zatrudnionych przy produkcji na jedną zmianę, uwzględnić należy jedynie pracowników ściśle związanych z wytwórczością, natomiast nie pracowników pomocniczych. Dalej wskazał na konieczność zgrupowania przemysłu prywatnego w odnośnych zrzeszeniach Związku.

Po udzieleniu wyjaśnień w sprawie inwestycji gospodarczych przez wicedyrektora I. P. H. ob. Piotrowskiego i po podaniu komunikatów przez dyr. Związku ob. Szymańskiego zamknięto zebranie.

